

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: V. M.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, Františkánská 7, 301 00 Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 7. 2004, č. j. 59 Az 208/2003 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 208/2003 - 23 ze dne 14. 7. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 6135/VL - 10 - 08 - 2003 ze dne 2. 12. 2003, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu, která má spočívat v tom, že se krajský soud při svém rozhodování dopustil nesprávného právního posouzení otázky, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy zda stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně

nedůvodně. Stěžovatel popisuje situaci, v níž opouštěl zemi svého původu; uvádí, že se v místě svého bydliště dostal do konfliktu se sousedy, kteří patří do zločineckých struktur, a stěžovatel byl tak ohrožen na svém životě a na zdraví. Hledal-li ochranu před tímto jednáním u státních orgánů v zemi svého původu, pak zjistil, že i ty jsou součástí zločineckých struktur a stěžovatel tedy nemůže ochrany svojí osoby tímto způsobem dosáhnout. Stěžovatel dovozuje, že je příslušníkem sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur a že je u něj dán důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Na základě právě uvedeného stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Kromě toho stěžovatel namítá i vady řízení před žalovaným, který neprovedl dostatečné dokazování, přitom na základě zjištěného stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu.

Dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovatel dovozuje, že krajský soud měl povinnost přezkoumat rozhodnutí žalovaného a proces, jenž jeho vydání předcházel, z toho pohledu, zda není stižen procesní vadou. Rozhodnutí žalovaného dle stěžovatele neodpovídá § 47 odst. 3 správního řádu.

Navíc stěžovatel namítá nesprávné posouzení splnění podmínky překážky vycestování, neboť stěžovateli v případě návratu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, přitom bude-li zjištěno, že v České republice požádal o udělení azylu, bude podroben persekuci.

Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření setrval na názoru, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádnou skutečnost, jež by nasvědčovala splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a žádost tak byla podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu zjevně nedůvodnou. Problémy se soukromými osobami, na které stěžovatel poukazuje, nelze považovat za azylově relevantní skutečnosti. Žalovaný tedy navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel opustil zemi svého původu v březnu roku 2003, a sice z ekonomických důvodů (odpověď na otázku č. 20 v žádosti o udělení azylu) a z důvodu, že se v zemi svého původu stýkal s dívkou, avšak její otec tomuto vztahu nebyl nakloněn, stěžovateli bylo vyhrožováno a stěžovatel odcestoval (odpověď na otázku č. 21 v žádosti o udělení azylu). Pro případ svého návrhu vyjádřil stěžovatel obavy z příbuzných jeho dívky (odpověď na otázku č. 30 v žádosti o udělení azylu). V následných pohovorech tyto skutečnosti stěžovatel potvrdil, doplnil snahu legalizovat si pobyt v České republice a zájem zde studovat. Žalovaný stěžovatelovu žádost zamítl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že byla podána zjevně nedůvodně. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou, v níž uvedl, že pro případ svého návratu se bojí mafiánského seskupení a že mu

v zemi jeho původu hrozí potíže. Krajský soud žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 12. 8. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 23. 8. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel kasační stížností míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení otázky, a sice v tom, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy zda stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně, pak tato jeho námitka není důvodnou proto, že důvody, které stěžovatel ve správním řízení uváděl, skutečně nenasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Pronásledování je tu třeba interpretovat ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu; jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud by byla prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Poukazoval-li stěžovatel v řízení před žalovaným na skutečnosti, že se v zemi svého původu stýkal s dívkou, avšak její otec, který údajně patří do zločineckých struktur, stěžovateli vyhrožoval, a proto stěžovatel odcestoval, přitom nadále má z něj obavy, pak nejde o jednání, jež by bylo pronásledováním ve smyslu zákona o azylu. Vyhrožování, jehož se stěžovateli dostalo, není ve stěžovatelově případě jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Za vědomé trpění, nedostatečné potlačování či dokonce podporu takového jednání nelze považovat stav, kdy stěžovatel se na příslušné orgány v zemi svého původu ani neobrátil, nerozhodno, zda tak učinil na základě úvahy o tom, že i tyto orgány jsou součástí zločineckých struktur. Tento závěr ohledně nesplnění podmínek pronásledování opírá Nejvyšší správní soud s přísným respektováním základních principů, na nichž je azylové zákonodárství obecně postaveno. Z čl. 1 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951 a z Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967 lze dovodit, že důvodem udělení azylu v případě represe musí být skutečnost, že jde o represi ze strany státu. V případě stěžovatele tak nezbývá než uzavřít, že ze stěžovatelových vyjádření učiněných u žalovaného nevyplynuly skutečnosti, podle nichž by se v jeho případě jednalo o represi uskutečňovanou ze strany státu, ať již přímou, kdy stát sám by stěžovatele ze zákonem stanovených důvodů pronásledoval, tak i nepřímou, o kterou by se jednalo tehdy, pokud by stát stěžovatele před pronásledováním cíleně nechránil. Na tomto závěru nemohou ničeho změnit stěžovatelova prohlášení ohledně ekonomických důvodů své žádosti či ohledně potřeby legalizovat si svůj pobyt. Z těchto důvodů byl tedy § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu aplikován důvodně a správně. Byl použit správný právní předpis a správná právní norma, přitom její výklad Nejvyšší správní soud aprobuje.

Pokud stěžovatel dále namítá vady řízení před žalovaným, který dle stěžovatele neprovedl dostatečné dokazování a nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu, pak v této námitce

Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než aplikovat § 104 odst. 4 s. ř. s. Je-li podle tohoto ustanovení nepřípustnou mimo jiné kasační stížnost, která se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno (tedy před krajským soudem), ač tak učinit mohl, přitom v uplatnění této námitky stěžovateli nic nebránilo, není v této části kasační stížnost přípustnou a Nejvyšší správní soud se jí nemohl zabývat.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, pak tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti rozsahu přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. V žalobě stěžovatel žádné procesní vady nenamítal a krajský soud, jehož přezkumná činnost je podle § 75 odst. 2 s. ř. s. determinována včas uplatněnými žalobními body, se tedy touto otázkou zabývat neměl. Neučinil-li stěžovatel otázku procesních pochybení předmětem přezkumu krajským soudem, pak se touto otázkou krajský soud nezabýval a zabývat ani neměl.

Totéž lze konstatovat ohledně poslední stěžovatelovy námitky, která směřuje do nesprávného posouzení splnění podmínky překážky vycestování krajským soudem. Neučinil-li stěžovatel otázku překážky vycestování předmětem přezkumu krajským soudem, pak se touto otázkou krajský soud nezabýval a zabývat ani neměl. Ani tato námitka tedy není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není zčásti přípustná a zčásti důvodná. V nepřípustné části se Nejvyšší správní soud kasační stížností nezabýval (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) a ve zbylé části ji jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. srpna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu